

مرکز ملی فضای مجازی
پروژه شبکه فضای مجازی

گزارش سریع چهارم

اجلاس جهانی سران درباره جامعه اطلاعاتی

World Summit on the Information Society

سب

گزارش
سریع

گزارش شماره ۴۰
مرداد ۱۴۰۱

مرکز ملی فضای مجازی
پژوهشگاه فضای مجازی

اجلاس جهانی سران درباره جامعه اطلاعاتی

گزارش سریع که با عنوان Rapid Report شناخته می‌شود، نوعی گزارش کوتاه است که صرفاً برای اطلاع کلی از موضوع یا پدیده‌ای خاص در بازه زمانی محدود تهیه می‌شود. هدف عمده چنین گزارش‌هایی ایجاد تصویری اجمالی برای آشنایی ابتدایی سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان در موضوعات مورد علاقه آنان است.

تهیه شده در پژوهشگاه فضای مجازی (گروه مطالعات حقوقی و مقرراتی فضای مجازی)

تهیه کننده: امیرعباس رکنی
(کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی
دانشگاه علوم قضایی)
ناظر علمی: سیدامیررضا برقعی
(پژوهشگر هسته سپهرا، مرکز رشد دانشگاه
امام صادق علیه السلام)

حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مرکز ملی فضای مجازی است و استفاده از مطالب آن صرفاً با ذکر مأخذ بلامانع است.

نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان بیهقی، نبش خیابان
۱۶ غربی، پلاک ۲۰
تلفن: ۰۲۱-۸۶۱۲۱۰۶۱
کد پستی: ۱۵۱۵۶۷۴۳۱۱

فهرست

۵	سخن نخست
۹	چکیده
۱۳	مقدمه

۱۹ (بخش اول) پیشینه و رویدادهای مهم اجلاس جامعه اطلاعاتی

۳۰ رویدادهای نوآورانه

۳۵ (بخش دوم) اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی سال ۲۰۲۲

۳۹ محوریت‌های اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی سال 2022

۳۹ اتحاد چندجانبه در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات و افراد مسن

۴۱ اهمیت احیا و ترویج زبان‌های بومی

(بخش سوم)

۴۳ طراحی آینده‌ای پایدار با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات

۴۶ نتایج اجلاس جامعه جهانی اطلاعاتی 2022

۴۸ نقطه نظرات نمایندگان کشورها در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی 2022

۵۰ ژاپن

۵۱ هند

۵۳ لیتوانی

۵۴ لهستان

۵۵ سنگاپور

۵۶ بحرین

۵۷ مالزی

۵۹ آرژانتین

۶۱ (بخش چهارم) جمهوری اسلامی ایران در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی

۶۳ سخنرانی وزیر ارتباطات در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی 2022

۶۴ توصیه‌های سیاستی جهت ارتقای جایگاه جمهوری اسلامی ایران در حکمرانی جهانی اینترنت

۶۹ جمع‌بندی

۷۳ منابع

سخن نخست

سخن نخست

فضای مجازی با شتاب شگرف و رو به تزایدی که در حال بسط و گسترش است تمام ساحات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی زندگی بشر را درنوردیده و هر روز بخش بزرگی از زندگی واقعی را در خود فرو برده و حیات متفاوت و جدیدی به آن می‌دهد. لذا به نظر می‌رسد دو نگاه کلان به فضای مجازی وجود دارد: نگاه اول که بالاخص در ابتدای رشد و تکوین فضای مجازی مسلط شده بود، آن را همچون ابزاری کنار سایر ابزارهای بشری تصویر می‌کرد که تنها طریقت داشت؛ اما نگاه دوم، در نتیجه رشد تحولات خیره کننده فضای مجازی و سایه گستری آن در حوزه ها و شئون بشر در یک دهه اخیر آن را چون سکویی می‌داند که بسیار فراتر از شأن ابزاری حیات انسان‌ها را سامان جدیدی داده و ادعای تمدن نوینی را دارد. رویکردی که از قضا از چشمان بصیر رهبر انقلاب نیز دور نمانده و انتظاری تمدنی از فضای مجازی در ایران را مطالبه داشته اند.

در همین راستا گزارش‌های عصر فضای مجازی تلاش می‌کند تا فهم سازمان‌ها و دستگاه‌های مرتبط با حوزه‌ی فضای مجازی را ارتقاء بخشیده و آن‌ها را برای مواجهه فعال و خردمندانه با تحولات این عرصه مهیا سازد.

سید ابوالحسن فیروزآبادی
دبیر شورای عالی و رئیس مرکز ملی فضای مجازی

چکیده

اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی (WSIS) نمایانگر بزرگ‌ترین گردهمایی سالانه فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهان برای توسعه است. مجمع جهانی جامعه اطلاعاتی سال ۲۰۲۲ از تاریخ ۱۵ مارس به بعد در قالب مجازی آغاز به کار نمود و هفته آخر این اجلاس به صورت حضوری از تاریخ ۳۰ مه تا ۳ ژوئن ۲۰۲۲ در مقر اتحادیه بین‌المللی مخابرات در ژنو سوئیس، با موضوع فناوری اطلاعات و ارتباطات برای رفاه، شمول و انعطاف‌پذیری و همکاری اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی برای تسریع پیشرفت در نیل به اهداف توسعه پایدار برگزار شد. مجمع اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی توسط اتحادیه بین‌المللی مخابرات، یونسکو، برنامه پیشرفت و توسعه ملل متحد و کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل و با همکاری نزدیک با کسانی که خطوط عملیاتی این اجلاس را تسهیل می‌کنند برگزار شد. اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی (WSIS) یک اجلاس دومرحله‌ای و تحت حمایت سازمان ملل متحد در زمینه اطلاعات، ارتباطات و به‌طور کلی جامعه اطلاعاتی است که سال ۲۰۰۳ در ژنو و سال ۲۰۰۵ در تونس برگزار شد. این اجلاس از آن زمان به بعد به صورت دوره‌ای برگزار شده است. یکی از اهداف

اهداف اصلی این اجلاس آن است که با افزایش دسترسی به اینترنت در کشورهای در حال توسعه، شکاف دیجیتالی جهانی را که کشورهای ثروتمند را از کشورهای فقیر جدا می‌کند، پر کند. در گزارش پیش رو، مروری بر اجلاس جهانی سران درباره جامعه اطلاعاتی در سال جاری انجام خواهد شد و محورهای اساسی و اظهارنظرهای نمایندگان عالی کشورهای مشارکت‌کننده مورد بررسی قرار خواهد گرفت. با توجه به حضور وزیر ارتباطات به‌عنوان نماینده جمهوری اسلامی ایران در این اجلاس، ضمن بررسی سخنرانی نماینده کشور، پیشنهادهایی جهت تقویت نقش جمهوری اسلامی ایران در حکمرانی جهانی اینترنت طرح خواهد شد.

واژگان کلیدی

اجلاس جامعه اطلاعاتی، اینترنت، حکمرانی، ذی‌نفعان اینترنت، ذی‌ربطان اینترنت

مقدمه

اجلاس جهانی سران درباره جامعه اطلاعاتی (WSIS)^۱ خود را این‌گونه تعریف می‌کند: دریچه‌ای از امکان که موانع را در هم می‌شکند و ما را به هم نزدیک می‌کند. اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی (WSIS) یک اجلاس دومرحله‌ای و منحصربه‌فرد سازمان ملل متحد است که باهدف دستیابی به تعهدی مشترک برای ایجاد یک جامعه اطلاعاتی مردم محور، فراگیر و توسعه محور آغاز شد که در آن، همه می‌توانند اطلاعات را ایجاد و به اشتراک بگذارند. قطعنامه ۱۸۳/۵۶ مجمع عمومی سازمان ملل متحد (۲۱ دسامبر ۲۰۰۱) برگزاری اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی (WSIS) را به صورت دومرحله‌ای تأیید کرد. مرحله اول از ۱۰ تا ۱۲ دسامبر ۲۰۰۳ در ژنو و مرحله دوم از ۱۶ تا ۱۸ نوامبر ۲۰۰۵ در تونس برگزار شد. این اجلاس رویدادی مهم در تاریخ اینترنت است. سازمان ملل در سال ۲۰۰۳ تشخیص داد که این تنها دولت‌ها نیستند که در توسعه اینترنت حق اظهارنظر دارند، بلکه همه می‌توانند در آینده اینترنت نقش‌آفرینی کنند و نیز حق دارند در پیشرفت و توسعه آن نظر خود را ابراز نمایند؛ چراکه اینترنت برای پیشرفت همه ما اساسی است. سازمان ملل همچنین

مجموعه‌ای از اهداف، توصیه‌ها و تعهدات را برای ایجاد یک جامعه اطلاعاتی فراگیر، مردم محور و توسعه محور تعریف و ارائه کرد. در اولین مرحله اجلاس سران در سال ۲۰۰۳، چارچوبی برای جامعه اطلاعاتی فراگیر در ادامه برنامه اقدام ژنو ۱، ایجاد شد. در دسامبر سال ۲۰۱۵، مجمع عمومی سازمان ملل متحد بررسی کرد که آیا اهداف اجلاس جهانی سران درباره جامعه اطلاعاتی در ده سال گذشته پیشرفتی کرده است یا خیر و چشم‌انداز پیش روی این اجلاس را پس از سال ۲۰۱۵ بررسی مجدد نمود. این ارزیابی مجدد در روزهای ۱۵-۱۶ دسامبر در مقر سازمان ملل در نیویورک انجام شد. از سال ۲۰۱۵، فرآیند این اجلاس و دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار و ادغام فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات^۱ (ICTs) در اجرای فعالیت‌ها و ابتکارات برای حمایت از اجرای دستور کار افق ۲۰۳۰ همسو شدند. انجمن «WSIS» بزرگ‌ترین گردهمایی سالانه جامعه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات (ICTs) برای توسعه را در جهان ترتیب می‌دهد. این انجمن توسط «ITU»^۲، «یونسکو»^۳، «UNDP»^۴ و «UNCTAD»^۵ با همکاری نزدیک همیاران خطوط عملیاتی اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی سازمان‌دهی می‌شود. انجمن مذکور ثابت کرده است که یک رسانه کارآمد برای هماهنگی فعالیت‌های اجرایی چندجانبه، تبادل اطلاعات، ایجاد دانش، به اشتراک‌گذاری بهترین راهکارها است و همچنان به ارائه کمک در توسعه مشارکت‌های چندجانبه برای پیشبرد اهداف توسعه‌ای می‌پردازد. انجمن «WSIS» با مجموعه‌ای از فعالیت‌های مجازی از ژانویه ۲۰۲۱ آغاز به کار نمود و از ۱۷ تا ۲۱ می ۲۰۲۱ فعالیت‌های خود را تکمیل کرد. موضوع این انجمن، فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات (ICTs)

1. Information and Communications Technology
2. International Telecommunication Union
3. UNESCO
4. United Nations Development Programme
5. United Nations Conference on Trade and Development

برای جوامع و اقتصادهای فراگیر، تاب آور و پایدار است. از آنجایی که جهان همچنان با تأثیر مخرب همه‌گیری کرونا دست‌وپنجه نرم می‌کند، نیاز به دنبال کردن تحول دیجیتال بیش از هر زمان دیگری آشکار است. بحران کرونا قدرت و نوید فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) را نشان داده است. انجمن «WSIS» برای تشکیل یک بستر همکاری جهانی چندجانبه و تبدیل فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) به یک محرک حیاتی توسعه جهانی به کار خود ادامه می‌دهد و بر همین مبنا اجلاس ۲۰۲۲ به شکل ترکیبی از حضور حضوری و مجازی برگزار شد. در نوشتار پیش رو، مروری بر اجلاس جهانی سران درباره جامعه اطلاعاتی در سال جاری انجام خواهد شد و محورهای اساسی و اظهارنظرهای نمایندگان عالی کشورهای مشارکت‌کننده مورد بررسی قرار خواهد گرفت. با توجه به حضور وزیر ارتباطات به‌عنوان نماینده جمهوری اسلامی ایران در این اجلاس، ضمن بررسی سخنرانی نماینده کشور، پیشنهادهایی جهت تقویت نقش جمهوری اسلامی ایران در حکمرانی جهانی اینترنت طرح خواهد شد. (itu.int 2022)

بخش اول

پیشینه و رویدادهای مهم
اجلاس جامعه اطلاعاتی

بخش اول

پیشینه و رویدادهای مهم اجلاس جامعه اطلاعاتی

اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی (WSIS) یک اجلاس دومرحله‌ای و تحت حمایت سازمان ملل متحد در زمینه اطلاعات، ارتباطات و به‌طور کلی جامعه اطلاعاتی است که سال ۲۰۰۳ در ژنو و سال ۲۰۰۵ در تونس برگزار شد. این اجلاس از آن زمان به بعد به‌صورت دوره‌ای برگزار شده است. یکی از اهداف اصلی اجلاس این است که با افزایش دسترسی به اینترنت در کشورهای در حال توسعه، شکاف دیجیتالی جهانی را که کشورهای ثروتمند را از کشورهای فقیر جدا می‌کند، پر کند. این گردهمایی ۱۷ می را به‌عنوان روز جهانی جامعه اطلاعاتی تعیین کرده است. «WSIS+10» نقطه عطف ده‌ساله این اجلاس از سال ۲۰۰۵ بود که در سال ۲۰۱۵ اتفاق افتاد. در سال ۲۰۱۵، روند ارزیابی این اجلاس در ۱۵ و ۱۶ دسامبر در نیویورک و با نشست عالی مجمع عمومی سازمان ملل متحد به اوج خود رسید. بستر ارزیابی این اجلاس ابتکار جدیدی است که توسط آقای ژائو، معاون دبیر کل «ITU» و رئیس کارگروه «WSIS ITU»، در فوریه ۲۰۱۰ برای بهبود عملکردهای موجود و تبدیل پایگاه داده‌های آماری سابق به پورتالی برای برجسته کردن پروژه‌های مرتبط با فناوری

اطلاعات و ارتباطات راه‌اندازی شد. این بستر فرصت‌های شبکه‌تعاملی را از طریق برنامه‌های وب ۲,۰ به ذینفعان ارائه می‌دهد. در چارچوب بستر «WSIS Stocktaking» که سکوی ارزیابی این اجلاس است، همه ذینفعان می‌توانند از «تقویم رویدادهای جهانی»، «مخزن انتشارات جهانی»، «مطالعات موردی» و سایر مؤلفه‌هایی که تمایل به گسترش شبکه و ایجاد مشارکت و ارائه دید بیشتر دارند، بهره‌مند شوند و در پروژه‌های محلی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی ارزش‌آفرینی کنند. از زمانی که اولین نسخه گزارش «WSIS Stocktaking» در سال ۲۰۰۵ منتشر شد، گزارش دوسالانه آن ابزاری کلیدی برای نظارت بر پیشرفت طرح‌ها و پروژه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در سراسر جهان بوده است. گزارش سال ۲۰۱۲ منعکس‌کننده بیش از ۱۰۰۰ فعالیت اخیر مرتبط با این اجلاس است که بین ماه مه سال ۲۰۱۰ و سال ۲۰۱۲ انجام شده است که هرکدام بر تلاش‌های انجام‌شده توسط ذینفعان این اجلاس تأکید دارند. رویداد سطح عالی «WSIS+10» نسخه توسعه‌یافته انجمن «WSIS» است که اولین بار از ۹ تا ۱۳ ژوئن ۲۰۱۴ در ژنو سوئیس برگزار شد. این رویداد پیشرفت‌های حاصل‌شده در اجرای نتایج اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی تحت دستورات آژانس‌های شرکت‌کننده را بررسی نمود و تحولات ۱۰ سال گذشته را بر اساس گزارش‌های ذینفعان این اجلاس، از جمله گزارش‌های ارائه‌شده توسط کشورها، خطوط عملیاتی و سایر ذینفعان بررسی کرد. این رویداد نتایج مربوط به خطوط اقدام این اجلاس را بررسی نموده و با یک چشم‌انداز در مورد چگونگی ادامه روند اجلاس پس از سال ۲۰۱۵ موافقت کرد. رویداد سطح عالی «WSIS+10» بیانیه‌ای را در مورد اجرای نتایج اجلاس

جهانی جامعه اطلاعاتی و چشم‌انداز آن بعد از سال ۲۰۱۵ را ارائه کرد. این سند طی یک فرآیند آماده‌سازی باز و فراگیر نگاشته شد. گزارش‌هایی تحت عنوان «بیانیه‌های خط‌مشی مسیر عالی» و «سند نتیجه پیگیری اجلاس» نیز منتشر شد. فرآیند مشاوره آزاد «WSIS+10» یک فرآیند مشاوره باز و فراگیر بین ذینفعان اجلاس «WSIS» به‌منظور آمادگی برای رویداد عالی «WSIS+10» بود که برای اجماع در مورد دو پیش‌نویس اسناد صدرالاشاره، برگزار شد. هشت جلسه مشاوره آزاد بین ذینفعان، از جمله دولت‌ها، بخش خصوصی، جامعه مدنی، سازمان‌های بین‌المللی و سازمان‌های منطقه‌ای مربوطه، بین جولای ۲۰۱۳ و ژوئن ۲۰۱۴ درباره‌ی این دو پیش‌نویس برگزار شد که این دو سند عبارت‌اند از:

- پیش‌نویس بیانیه «WSIS+10» در مورد اجرای نتایج اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی

- پیش‌نویس چشم‌انداز «WSIS+10» برای اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی بعد از سال ۲۰۱۵ تحت دستورات آژانس‌های شرکت‌کننده. نشست نهایی «WSIS+10» سطح عالی این اجلاس در تاریخ ۱۵ تا ۱۶ دسامبر ۲۰۱۵ در نیویورک برگزار شد و با تصویب این دو سند نتیجه نشست سطح عالی اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی به پایان رسید. مرحله اول اجلاس سران در دسامبر ۲۰۰۳ در ژنو برگزار شد. روند اجلاس در ژوئیه ۲۰۰۲ آغاز شد. در آخرین جلسات که از ۱۹ تا ۳۰ سپتامبر ۲۰۰۵ در ژنو برگزار شد، توافق نهایی در مورد حاکمیت اینترنت اتفاق نیفتاد و پیشنهاد اتحادیه اروپا برای واگذاری شرکت اینترنتی (ICANN) رد شد. موضوعی که در این جلسات مطرح شد، حاکمیت اینترنت و استیلاي ایالات‌متحده در سیاست‌گذاری آن بود.

رادیکال‌ترین ایده‌ها در مورد واگذاری این اختیار، آن‌هایی بودند که از رویکرد جامعه مدنی به حاکمیت اینترنت حمایت می‌کردند. در سندی که در ۳ دسامبر ۲۰۰۳ منتشر شد، هیئت ایالات متحده در اجلاس جامعه جهانی اطلاعاتی از بخش خصوصی قدرتمند و حاکمیت قانون به‌عنوان ارکان حیاتی توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات ملی حمایت کرد. سفیر این کشور دیوید گروس^۱، هماهنگ‌کننده ارتباطات بین‌المللی و سیاست اطلاعاتی ایالات متحده، «سه بند» موضع و اولویت‌های ایالات متحده را در یک نشست خبری برای خبرنگاران تشریح کرد. گروس گفت: از آنجایی که کشورها تلاش می‌کنند یک بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات پایدار بسازند، «تعهد به بخش خصوصی و حاکمیت قانون» باید مورد تأکید قرار گیرد تا کشورها بتوانند سرمایه‌گذاری خصوصی لازم را برای ایجاد زیرساخت جذب کنند. دومین اولویت ایالات متحده «نیاز به ایجاد محتوا و حمایت از حقوق مالکیت معنوی به‌منظور الهام بخشیدن به توسعه مداوم محتوا» بود. «تضمین امنیت در اینترنت، ارتباطات و تجارت الکترونیک» هم سومین اولویت ایالات متحده بود. گروس گفت: همه این‌ها تا زمانی که مردم احساس کنند که شبکه‌ها از نظر حملات سایبری و حفظ حریم خصوصی ایمن هستند و برای مردم کارایی دارد و هیجان‌انگیز است. با نزدیک‌تر شدن نشست ژنو، پیشنهادی که مورد توجه قرار گرفت «ایجاد یک صندوق بین‌المللی برای تأمین منابع مالی بالاتر برای کمک به کشورهای کمتر توسعه‌یافته برای گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات» بود. گروس گفت که «صندوق همبستگی دیجیتال داوطلبانه» پیشنهادی است که توسط رئیس‌جمهور سنگال ارائه شده، اما این پیشنهادی نیست که ایالات متحده در حال حاضر بتواند آن را تأیید کند.

1. David Gross

او گفت که ایالات متحده در حال دستیابی به اجماعی گسترده در مورد این اصل است که «فرهنگ امنیت سایبری» باید در سیاست‌های ملی فناوری اطلاعات و ارتباطات برای ادامه رشد و گسترش آن توسعه یابد. او گفت که در چند سال گذشته در این عرصه پیشرفت قابل توجهی حاصل شده است زیرا کشورها قوانین خود را برای مقابله با تهدیدهای جنایت کارانه در فضای سایبری به‌روز می‌کنند. گروس گفت: «امکان ظرفیت‌سازی برای کشورها وجود دارد تا بتوانند آن فعالیت‌هایی را که در داخل مرزهایشان رخ می‌دهد جرم‌انگاری کنند... و به‌طور مشابه در سطح بین‌المللی برای برقراری ارتباط بین ادارات مجری قانون برای ردیابی افرادی که کار غیرقانونی می‌کنند، عمل کنند». بسیاری از دولت‌ها نگران هستند که گروه‌های مختلف از سرورهای مستقر در ایالات متحده برای انتشار پیام‌های نژادپرستانه یا نفرت‌آمیز استفاده کنند. این مناقشه نتیجه موضع آمریکا در مورد آزادی بیان است که گفتار را بدون توسل مستقیم به خشونت جرم تلقی نمی‌کند. ایالات متحده استدلال می‌کند که اعطای کنترل نام دامنه‌های اینترنتی به بوروکرات‌ها و دولت‌های بین‌المللی ممکن است منجر به سانسور گسترده شود که می‌تواند آزادی اینترنت را به‌عنوان یک فضای عمومی از بین ببرد. در نهایت، وزارت بازرگانی ایالات متحده به‌صراحت اعلام کرد که قصد دارد کنترل سرورهای اصلی اینترنت را به‌طور نامحدود حفظ کند. فعالیت جامعه مدنی نیز در این اجلاس بسیار قابل توجه است. از همان ابتدا، تعدادی از سازمان‌های غیردولتی، مؤسسات علمی، رسانه‌های اجتماعی و دیگران به‌عنوان «جامعه مدنی» در تدارکات اجلاس و همچنین در رویداد سطح عالی شرکت کردند

و به حقوق بشر، توسعه مردم‌محور، آزادی بیان و مطبوعات توجه نمودند. جوانان و نمایندگان جامعه مدنی نقش کلیدی در کل فرآیند اجلاس ایفا کردند. رهبران جوان از کشورهای مختلف، به‌ویژه نیک و الکس فیلدینگ^۱ از کانادا، تارک^۲ از تونس و زیشان شوکی^۳ از پاکستان، اعضای فعال و مؤسسان انجمن جهانی جوانان «WSIS» بودند که این انجمن را به نام‌های انجمن جوانان کانادا، گروه جوانان «WSIS» تونس و گروه جوانان «WSIS» پاکستان در کشورهای خود نیز تأسیس کردند. رهبران جوان در هر دو مرحله اجلاس‌های ژنو و تونس شرکت کردند. روز جوان را جشن گرفتند و جوانان پروژه‌ها و رویدادهای سازمان‌دهی شده خود را در این اجلاس به نمایش گذاشتند. جوانان همچنین در تهیه اعلامیه «WSIS» و برنامه عملیاتی نیز شرکت کردند. در آلمان، یک گروه کاری «WSIS» که توسط شبکه رسانه‌های جدید و «بنیاد هاینریش بل»^۴ آغاز شده است، از اواسط سال ۲۰۰۲ به‌طور مداوم جلساتی را تشکیل داده است. به‌طور مشابه در پاکستان، انجمن آموزش و شبکه توسعه پاکستان^۵ به نام «PAK» ابتکار عمل را برای ایجاد اقتصاد دانش‌بنیان پاکستان یا جامعه اطلاعاتی به عهده گرفته بود. این انجمن افتخار دارد در ترویج فناوری اطلاعات و ارتباطات در پاکستان پیشگام باشد و تنها سازمان غیردولتی پاکستانی است که در اجلاس جهانی سازمان ملل در مورد جامعه اطلاعاتی ژنو شرکت کرد و همچنین هم‌اندیشی‌ای را در بستر توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات برگزار کرد. ایده سیلیکون ولی^۶ جهان سوم نیز مفهومی شد. یکی از مهم‌ترین نتایج مشارکت جامعه مدنی در مرحله اول این اجلاس، تمایز بین سه مدل اجتماعی افزایش‌آگاهی دیجیتالی بود: مدل اختصاصی، مدل منبع باز و مدل‌های مبتنی بر نرم‌افزار رایگان

1. Nick & Alex Fielding
2. Tark
3. Zeeshan Shoki
4. Heinrich Böll Foundation

5. PAK Education Society/Pakistan Development Network
6. Silicon Valley

این نتیجه کار رهبری فرانسیس موگوئت^۱ به‌عنوان رئیس مشترک کارگروه ثبت اختراع، حق چاپ و علائم تجاری است. برخی از گروه‌های جامعه مدنی از این که اجلاس سال ۲۰۰۵ در تونس، کشوری با نقض جدی حقوق بشر، برگزار شد ابراز نگرانی کردند. یک هیئت حقیقت‌یاب در ژانویه ۲۰۰۵ در تونس توسط گروه نظارتی تونس^۲ (TMG) تشکیل شد که ائتلافی متشکل از ۱۴ عضو تبادل بین‌المللی آزادی بیان بود، این هیئت دلایلی جدی برای نگرانی در مورد وضعیت فعلی آزادی بیان و آزادی‌های مدنی، از جمله محدودیت‌های فاحش آزادی مطبوعات، رسانه‌ها، انتشارات و اینترنت در تونس یافت. این ائتلاف گزارشی ۶۰ صفحه‌ای منتشر کرد که شامل اقداماتی بود که دولت تونس باید انجام دهد تا کشور خود را با استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر مطابقت دهد. در سومین نشست کمیته مقدماتی «WSIS» در ژنو در سپتامبر ۲۰۰۵، گروه نظارتی تونس گزارش خود را به‌روزرسانی کرد و در نتیجه آن هیچ پیشرفتی در وضعیت حقوق بشر این کشور پیدا نکرد. مجمع «WSIS» در سال ۲۰۲۰ ابتدا به‌عنوان یک رویداد حضوری برنامه‌ریزی شده بود، با این حال، با توجه به بحران کرونا و محدودیت‌های گسترده ناشی از آن، سازمان دهندگان مشترک این اجلاس (ITU، یونسکو، UNDP و UNCTAD) تصمیم گرفتند تا کل مجمع را در قالب مجازی برگزار کنند. اولین بار مجمع مجازی «WSIS» در سال ۲۰۲۰ در بازه زمانی دوازده‌هفته‌ای از ۲۲ ژوئن تا سپتامبر آغاز شد و یک برنامه هفتگی شامل کارگاه‌های موضوعی / کشوری، جلسات سیاست‌گذاری عالی، نمایشگاه مجازی، رسیدگی به مسائل حیاتی برای اجرای «WSIS» و بررسی پیشرفت

استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار داشت. هفته پایانی انجمن مجازی «WSIS» سال ۲۰۲۰ در ۷ تا ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۰ برگزار شد که شامل بیانیه‌های خط‌مشی، گفت‌وگوهای تعاملی در سطوح عالی، مراسم اهدای جایزه «WSIS»، میزگرد وزیران و همچنین مراسم اختتامیه بود. در انجمن مجازی سال ۲۰۲۰ بیش از ۱۵۰۰۰ شرکت‌کننده از ۱۵۰ کشور حضور داشتند. این میزان مشارکت نشان‌دهنده انرژی مثبت و تعهد ذی‌نفعان مختلف نسبت به فرآیند اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی و تقویت فعالیت‌های اجرای این اجلاس برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار است. مسائل متعددی از جمله پر کردن شکاف دیجیتال و همه‌گیری کرونا نیز در طول اجلاس مورد تأکید قرار گرفت. اتخاذ یک مسیر ثابت به‌سوی تحول دیجیتال از طرف انجمن «WSIS» منجر به فرصت‌های جدید و افزایش مشارکت به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه و کشورهای جزیره‌ای کوچک شده است. موضوع انجمن «WSIS» در سال ۲۰۲۰ «تقویت تحول دیجیتال و مشارکت‌های جهانی: خطوط عملیاتی اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار» بود. روند «WSIS» به نقطه عطف ۱۵ ساله خود رسیده است و به تقویت اجرای خطوط عملیاتی اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی برای تسریع پیشرفت در دستیابی به اهداف توسعه پایدار ادامه می‌دهد. برنامه اقدام ژنو چارچوبی از ۱۱ خط عملیاتی «WSIS» ارائه کرد که اصولی کلیدی برای پیشرفت در دستیابی به اهداف توسعه پایدار را نمایش می‌دهد. در راستای قطعنامه A/۷۰/۱ و قطعنامه A/۱۲۵/۷۰، فعالیت‌های

پایه‌سازی فرآیند این اجلاس با دستور کار افق سال ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار همسو شده‌اند و از این طریق ارتباط مستقیم بین خطوط عملیاتی این اجلاس و اهداف توسعه پایدار را برجسته می‌کنند. فرآیند «WSIS» بر همکاری چندجانبه در همه مناطق و بخش‌ها تأکید می‌کند و در سطح بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی توسط سه رکن اصلی مجمع «WSIS» و بررسی‌های منطقه‌ای آن، جوایز «WSIS» و «WSIS Stocktaking» تقویت می‌شود. انجمن «WSIS» ارتباطات معنی‌داری با جامعه اطلاعاتی فراهم می‌کند و تضمین می‌کند که فناوری اطلاعاتی و ارتباطی در دستور کار سیاسی قرار دارد. انجمن سالانه «WSIS» در طول سالهای گذشته از حیث شرکت‌کنندگان، نتایج و تأثیر آن رشد کرده است. این انجمن در طول سال‌ها فعالیت‌ها و ابتکارات مختلفی را برای برجسته کردن مسائل جهانی حوزه فناوری اطلاعات و ارتباط، گرایش‌های نوظهور، چالش‌ها و همچنین یافتن راه‌حل‌های نوآورانه سازمان‌دهی نموده است. ماهیت فرآیند «WSIS» در رویکرد چند ذی‌نفعی و تکثر آرا و ایده‌ها نهفته است. دستور کار و برنامه انجمن «WSIS» با همکاری جامعه چند ذی‌نفعی آن و بر اساس ارسال‌های رسمی دریافت شده در طی فرآیند مشاوره آزاد^۱ (OCP) طراحی می‌شود. این کار به صورت مداوم دولت‌ها، جامعه مدنی، بخش خصوصی، دانشگاه‌ها و جامعه فنی و سازمان‌های بین‌دولتی را در فرآیند آماده‌سازی مشارکت می‌دهد تا از مالکیت گسترده و بهبود بیشتر انجمن خود اطمینان حاصل کند. به رسمیت شناختن و ارج نهادن به کار خوب در سطوح پایه، پایگاه داده «WSIS» و جوایز «WSIS» نشان می‌دهد که این تلاش

1. open consultation process

چندجانبه می‌تواند در عمل چه دستاوردهایی داشته باشد. هر فعالیت در انجمن «WSIS» با خطوط عملیاتی «WSIS» و اهداف توسعه پایدار همسو می‌شود و مشارکت و تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات برای دستیابی به این اهداف تا سال ۲۰۳۰ را برجسته می‌کند. پیشنهادهای ذی‌نفعان از طریق فرآیند مشاوره آزاد منجر به نوآوری‌های متعددی شد که در انجمن «WSIS» هم خود را نشان داد، مانند راه‌اندازی مباحث ویژه مرتبط با اهداف توسعه پایدار که در این اجلاس برگزار می‌شود. (itu.int2022)

رویدادهای نوآورانه

برخی از مهمترین اتفاقات و رویدادهای نوآورانه اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی به شرح زیر است:

- فناوری اطلاعات و ارتباطات و جوانان: هدف «WSIS» گنجاندن دیدگاه‌های جوانان و مشارکت دادن آنان در مورد نقش فناوری در فراهم آوردن فرصت‌هایی برای رسیدگی به برخی از ضروری‌ترین مسائل جهان بوده و تلاش می‌کند تا بستری را ایجاد کرده تا جوانان بتوانند بینش و درک خود را از جامعه اطلاعاتی ارائه داده، چالش‌ها و فرصت‌ها، سؤالات و راه‌حل‌هایی برای بهره‌برداری از قدرت فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهت توزیع برابر تأثیرات اجتماعی بیان کنند.
- فناوری اطلاعات و ارتباطات و دسترسی برای افراد دارای معلولیت و نیازهای خاص: هدف از این موضوع این است که چگونه فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند با حفظ تمرکز برای تحقق اهداف توسعه پایدار به افراد دارای معلولیت و بازهای خاص کمک کرده و از ایشان حمایت کند.

- فناوری اطلاعات و ارتباطات و افراد مسن: این مبحث برای اولین بار در انجمن «WSIS2020» آغاز شد، هدف این مسیر پرداختن به نقش فناوری برای افراد مسن به جهت بهبود کیفیت زندگی آن‌ها است.
- فناوری اطلاعات و ارتباطات و جریان اصلی جنسیتی: هدف این مسیر ادغام و جریان سازی دیدگاه برابری جنسیتی از طریق استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و همچنین تلاش برای مشارکت و تعادل جنسیتی در انجمن «WSIS» است.
- فناوری اطلاعات و ارتباطات و ورزش: هدف این مبحث تشویق جامعه بین‌المللی برای ترویج ورزش به‌عنوان یک عامل توسعه پایدار و برجسته کردن تأثیر اجتماعی بخش بازی و ورزش الکترونیکی است.
- واقعیت توسعه‌یافته: هدف این موضوع نمایش کاربردهای نوآورانه واقعیت گسترده در توسعه پایدار است. همچنین به درخواست ذی‌نفعان «WSIS»، مباحث ویژه زیر نیز در انجمن «WSIS» در سال ۲۰۲۱ افزوده شد:
- فناوری اطلاعات و ارتباطات برای رفاه و شادی: این موضوع جدید بر تلاش‌ها و داستان‌های موفقیت برای ترویج زندگی سالم و رفاه برای همه در همه سنین در زمینه همه‌گیری کرونا تمرکز دارد.
- فناوری‌های نوظهور برای توسعه پایدار (استارت‌آپ‌ها): این مبحث جدید به بررسی این موضوع می‌پردازد که چگونه راه‌حل‌های نوآورانه به چالش‌های توسعه پایدار و نوآوری کمک می‌کنند و باعث می‌شوند تا جهان به بهره‌گیری از نوآوری تغییر کند.
- امنیت سایبری: این مبحث جدید با خط عملیاتی ایجاد اعتماد و امنیت در استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات مطابقت دارد. امنیت سایبری برای تضمین دسترسی جهانی قابل اعتماد و عادلانه به اینترنت بسیار مهم است
- تقسیم جنسیتی دیجیتال و تقسیم نسل دیجیتال نیز باید مورد توجه،

قرار بگیرد. فناوری اطلاعات و ارتباطات به میلیاردها نفر در سراسر جهان این توانایی را داده است که به روش‌های سازمان‌دهی کار، مطالعه، مراقبت از دیگران و حفظ ارتباط با عزیزان خود ادامه دهند. در چالش دیگر، ۳,۶ میلیارد نفر در سراسر جهان هنوز به اینترنت متصل نیستند. این مهم است که از قدرت فناوری برای بهبود مراقبت‌های بهداشتی و آموزش فراگیرتر، شیوه‌های تجاری پایدارتر و برای اجرای اهداف توسعه پایدار استفاده کنیم.

- دسترسی مقرون‌به‌صرفه به فناوری اطلاعات و ارتباطات، اطمینان و امنیت در استفاده از این فناوری، ظرفیت‌سازی و سیاست‌های مشترک آن و رویکردهای نظارتی برای تحول دیجیتال برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار ضروری است. افزایش دسترسی به اطلاعات و دانش برای اجرای دستور کار افق ۲۰۳۰ حیاتی است. شمولیت و مشارکت در تمام جنبه‌های جامعه به ویژه جوانان، افراد دارای معلولیت و نیازهای خاص، سالمندان و زنان نیز بسیار مهم است. انجمن «WSIS» به رویداد مهم جهانی در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات و توسعه تبدیل‌شده است و سازوکاری کارآمد برای اجرای چندجانبه خطوط عملیاتی «WSIS» و اهداف توسعه پایدار محسوب می‌شود. مجمع «WSIS» یکی از فرآیندهای سازمان ملل است که نمونه‌ای عالی برای تقویت همکاری بین همه ذی‌نفعان مربوطه بوده که منجر به اقدامات زیادی شده است. یکی از مهم‌ترین تأثیرات «WSIS»، اهمیت مشارکت چندجانبه در توسعه گفتمان در مورد جوامع اطلاعاتی و دانش است. این انجمن به‌عنوان یک بستر بازو فراگیر برای اطمینان از برآورده شدن اهداف مشترک اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی به کار خود ادامه می‌دهد. قالب

مجازی این انجمن، لایه‌های بیشتری را افزوده و این رویداد را متنوع‌تر، در دسترس‌تر و فراگیرتر کرده است. (itu.int2022)

بخش دوم

اجلاس جہانہ جامعہ اطلاعات سال ۲۰۲۲

بخش دوم

اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی سال ۲۰۲۲

اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی ۲۰۲۲ بزرگ‌ترین گردهمایی سالانه جامعه فناوری اطلاعات و ارتباطات برای توسعه در جهان از ۳۰ مه تا ۳ ژوئن ۲۰۲۲ در ژنو سوئیس، با موضوع فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی برای رفاه و تاب‌آوری برگزار شد. این اجلاس در پاسخ به درخواست‌های ذی‌نفعان «WSIS» برای ایجاد سازوکاری مؤثر برای ارزیابی پروژه‌ها و فعالیت‌هایی که از قدرت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات (ICT) برای پیشبرد توسعه پایدار استفاده می‌کنند، آغاز شد. از زمان آغاز به کار، مسابقه جوایز «WSIS» بیش از ۳۰۰۰۰۰۰ ذینفع را به خود جذب کرده است. ذینفعان می‌توانند پروژه‌های مختلف خود را در این مجمع ارائه کرده و برنده شوند. هر پروژه باید با بعضی از خطوط عملیاتی این اجلاس مرتبط بوده و اهداف مشترکی با اهداف این اجلاس داشته باشد. در سال جاری ۱۸ پروژه واجد شرایط کسب جایزه شدند که این پروژه‌ها به شرح زیر هستند:

۱. پیاده‌سازی معماری سازمانی مگالایا^۱ از هند
۲. وای فای رایگان برای همه در مناطق محروم از نظر جغرافیایی در

- در غرب میندانائو^۱ از فیلیپین
۳. مدیریت هدفمند کاهش فقر بر اساس «GIS»^۲ و تجزیه و تحلیل کلان داده‌های مکان از چین
۴. توسعه مهارت‌های کارآفرینی و فناوری اطلاعات زنان از ازبکستان
۵. برنامه امنیت سایبری از قطر
۶. ساخت دستور کار دیجیتال افق ۲۰۳۰ از جمهوری دامنیکن
۷. پرداخت دیجیتال مالیات بر زمین از بنگلادش
۸. اکوسیستم یادگیری هوشمند در مدارس امارات از امارات متحده عربی
۹. راهکار پرداخت از طریق موبایل از تونس
۱۰. برنامه «MonitorFCS» و برنامه «COVID19MX» از مکزیک
۱۱. استخدام الکترونیکی از فلسطین
۱۲. چالش‌های حسابرسی از چین
۱۳. پاسخ رادیویی به کرونا از کانادا
۱۴. چارچوب مدیریت داده آسه آن و مدل‌های قراردادی برای جریان داده‌های فرامرزی از سنگاپور
۱۵. هنر و فناوری برای تغییر اقلیم و کارآفرینی اجتماعی سبز از لسوتو
۱۶. سیستم کنترل سیل از اندونزی
۱۷. بستر هلدینگ‌های کشاورزی از عربستان
۱۸. چالش ماندن در خانه در طول کرونا برای خبرنگاران جوان محیط‌زیست از دانمارک
- این جوایز از سال ۲۰۱۲ به منظور جذب مشارکت بیشتر در رشته‌های فعال اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی اعطاشده است. (itu.int2022)

1. Mindanao
2. Geographic Information System

محوریت های اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی سال ۲۰۲۲

اجلاس سران درباره جامعه اطلاعاتی هر ساله دارای یک مجموعه از محورهای کلیدی برای گفتگو میان نمایندگان عالی کشورها، نمایندگان جامعه مدنی و همچنین اظهارنظرهای کارشناسی است. در ادامه به مرور محورهای کلیدی اجلاس ۲۰۲۲ پرداخته می شود.

اتحاد چندجانبه در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات و افراد مسن

به درخواست ذی نفعان و به عنوان نتیجه ای از انجمن اجلاس جهانی سال قبل و خطوط عملیاتی مرتبط، تیم «WSIS» یک طوفان فکری را با موضوع فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی و افراد مسن در ۳۰ نوامبر ۲۰۲۱ برگزار کرد. ذی نفعان از سازمان های مختلف به این اجلاس پیوستند تا به انجمن «WSIS2022» و اتحاد چندجانبه در زمینه فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی و افراد مسن کمک کنند. این مبحث ویژه که در سال ۲۰۲۰ آغاز شد، به نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در مبارزه با تبعیض مبتنی بر سن در محیط کار، دستیابی به سالمندی سالم تر، ساخت شهرهای هوشمندتر، تضمین شمولیت مالی افراد مسن و حمایت از میلیون ها سالمند در سراسر جهان و فعال کردن دهه پیری سالم در بین سال های ۲۰۲۰-۲۰۳۰ می پردازد. این مبحث با همکاری ذی نفعان مختلف از جمله ائتلاف جهانی پیری (GCOA)، مرکز توسعه اجتماعی-اقتصادی (CSEND)، سالمندان الکترونیکی، آژانس های سازمان ملل مانند «ITU» «UN DESA»، «WHO» و... رخ داد که درباره این موضوع کار کرده و بحث های ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات و افراد مسن را در

میان ذی‌نفعان مختلف ایجاد شده است تا پیروی سالم را تقویت کند. همه شرکت‌کنندگان در مورد ۵ موضوع مهم در خصوص مبحث فوق توافق کرده‌اند که در ذیل به آنها اشاره می‌شود.

۱. طراحی و دسترسی

۲. ظرفیت‌سازی و آموزش

۳. مسائل امنیت سایبری

۴. نوآوری

۵. پیرشدن سالم (itu.int2022)

تعهدات کنشگران جنسیتی در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی

فرآیند اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی بر اهمیت ترویج و حفظ برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان و تضمین حضور زنان در جامعه نوظهور فناوری اطلاعات و ارتباطات جهانی تأکید می‌کند و بر دیدگاه‌های برابری جنسیتی در راهبردهای مرتبط با این اجلاس تأکید می‌کند و از اینکه جامعه اطلاعاتی، توانمندسازی و مشارکت کامل زنان را به طور برابر شامل می‌شود، اطمینان حاصل می‌کند. این اجلاس به موضوعات پر کردن شکاف جنسیتی، حفظ برابری جنسیتی و مشارکت ۵۰/۵۰ در موازنه جنسیتی در انجمن «WSIS» اختصاص دارد، به جریان‌سازی جنسیتی ادامه می‌دهد. از طریق این مبحث، اتصال زنان در تمام بخش‌های صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات و ترویج گنجانیدن موضوعات جنسیتی در بحث‌های فناوری نیز مطرح می‌شود. جریان اصلی جنسیتی یک موضوع فرا بخشی در تمام خطوط عملیاتی این اجلاس است. از مرحله راهبرد و برنامه‌ریزی

گرفته تا مرحله اجرا؛ باید از اینکه خطوط عملیاتی به‌طور مستمر مسائل جنسیتی، اصلاح تبعیض‌ها و پایان دادن به خشونت و آزار و اذیت را شامل می‌شوند، اطمینان حاصل نمود. (itu.int2022)

اهمیت احیا و ترویج زبان‌های بومی

زبان‌ها با مفاهیم پیچیده‌ای که برای ارتباطات، هویت، تنوع فرهنگی، معنویت، ارتباطات، یکپارچگی اجتماعی و سیاسی، آموزش و توسعه دارند، برای مردم کره زمین دارای اهمیتی حیاتی هستند. مردم نه تنها تاریخ، سنت‌ها، حافظه، دانش بومی، شیوه‌های منحصر به فرد تفکر، معنا و بیان خود را در زبان‌ها جاسازی می‌کنند، بلکه آینده خود را نیز از طریق آن‌ها می‌سازند. امروزه بسیاری از زبان‌ها در خطر از بین رفتن هستند. اکثر این زبان‌ها زبان‌های بومی هستند. ناپدید شدن تدریجی زبان‌ها، به‌ویژه زبان‌های بومی، در عمل به تبعیض ساختاری و به وضعیت آسیب‌پذیر کاربران‌شان مرتبط است. در چارچوب دهه بین‌المللی زبان‌های بومی (۲۰۲۲-۲۰۳۲) که توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۱۸ دسامبر ۲۰۱۹ در همان سال اعلام شد، اطمینان از توانمندسازی کاربران زبان‌های بومی، دسترسی بیشتر به فناوری زبان و افزایش ظرفیت‌های مردم بومی برای ایجاد محتوای دیجیتال، ارائه خدمات و ابزار به زبان‌های خود امری حائز اهمیت است. نیمی از ۸۳۲۴ زبان‌های مستند یا زبان‌های اشاره جهان در حال حاضر در معرض خطر هستند و ۱۵۰۰ مورد در معرض خطر جدی هستند و فقط ۱۵۰ تا ۲۰۰ زبان در فضای مجازی استفاده می‌شود. به‌عنوان بخشی از اجلاس جهانی در مورد جامعه اطلاعاتی

۲۰۲۲ مبحث ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات و زبان‌های بومی، با همکاری این اجلاس، یونسکو و سایر ذی‌نفعان، یک پروژه آنلاین به نام هکاتون^۱ را سازمان‌دهی می‌کنند که از همه ذی‌نفعان علاقه‌مند به ایده پردازی برای ایجاد راه‌حل دعوت به عمل می‌آورد. هدف از هکاتون کمک به انتقال بین نسلی، حفظ، احیای و ترویج زبان‌های بومی است. هکاتون به موارد زیر کمک خواهد کرد:

- آگاهی بیشتر از اهمیت تنوع زبانی و چند زبانی
- تحقق کامل حقوق کاربران زبان‌های بومی
- ادغام، جریان سازی و استفاده از زبان‌های بومی با گسترش دامنه عملکرد این زبان‌ها

ادامه حمایت از طریق تخصیص منابع مالی، انسانی و زیرساخت‌ها (itu.int2022)

بخش سوم

طراحه آینده‌ای پایدار
با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات

بخش سوم

طراحی آینده‌ای پایدار با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات

پایداری به‌عنوان تعادل بین محیط‌زیست، برابری و اقتصاد تعریف می‌شود. تأثیر فاجعه‌بار کرونا بر معیشت مردم یک شکست بزرگ در تحولات مطرح‌شده در دستور کار افق ۲۰۳۰ بود. دبیر کل سازمان ملل متحد به‌درستی اشاره کرد که اهداف توسعه پایدار (SDGs) اکنون بیش از هر زمان دیگری مهم است و اکنون زمان تأمین رفاه مردم، اقتصادها، جوامع و سیاره ما است. بنابراین، بسیار مهم است که ما راه‌حل‌های پایداری ایجاد کنیم که برابری و آینده بهتر را برای همگان تضمین کند. دنیای فناوری با سرعت زیادی در حال تغییر است و جوامع در سراسر جهان برای مقابله با بزرگ‌ترین چالش‌های جهان به انقلاب دیجیتال می‌پیوندند. در راستای قطعنامه A/70/1 و A/70/125 سازمان ملل متحد، فعالیت‌های پیاده‌سازی فرآیند اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی با دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار همسو شده است، در نتیجه ارتباط مستقیم بین خطوط عملیاتی این اجلاس و اهداف توسعه پایدار را برجسته می‌کند. با قدرت فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) می‌توان به توسعه پایدار جهانی دست‌یافت. فناوری اطلاعات و ارتباطات

به‌عنوان یک کاتالیزور برای تغییر عمل می‌کند. فناوری می‌تواند به‌سرعت بخشیدن به پیشرفت در راه‌حل‌های ارتقای مقیاس در مسائل مرتبط با آموزش، بهداشت، حکمرانی، مالی، آب‌وهوا، کشاورزی و انرژی کمک کند. همچنین ابزاری برای افزایش آگاهی عمومی، حفاظت از داده‌ها، تضمین امنیت دیجیتال، ارائه کالاهای باکیفیت، ایجاد مشاغل جدید، بهبود اتصال و دستیابی به نوآوری در بخش‌های مختلف است. این موضوع در قالب محورهای زیر قابل طرح است:

- ایمنی دیجیتال

برای راه‌حلهایی که از امنیت آنلاین پشتیبانی می‌کنند، از جمله حفظ حریم خصوصی، جلوگیری از مزاحمان، محافظت از کودکان و شناسایی گرایش‌های مجرمانه.

- بلاک چین برای زندگی بهتر

ارائه راه‌حل‌های بلاک چین که زندگی ما را در هر زمینه‌ای مانند سلامت، حمل‌ونقل، ارائه خدمات و بسیاری موارد دیگر بهبود می‌بخشد.

- تغییرات اقلیمی

ارائه راه‌حلهایی که تأثیر تغییرات آب‌وهوا یا سایر پدیده‌های آب و هوایی را بر زندگی مردم کاهش می‌دهد. (itu.int2022)

نتایج اجلاس جامعه جهانی اطلاعاتی ۲۰۲۲

هفته پایانی اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی سال ۲۰۲۲ با بیش از ۱۰۰۰ شرکت‌کننده به‌صورت حضوری و بیش از ۳۰۰۰۰ شرکت‌کننده به‌صورت مجازی از ۱۵ مارس برگزار گشت. کارشناسان فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) و عوامل اجرایی در اجلاس اخیر برای تقویت مشارکت، نمایش نوآوری، تبادل بهترین شیوه‌ها و

اعلام ابزارها و ابتکارات جدید برای استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات مشارکت کردند و برای خطوط عملیاتی این اجلاس و همچنین پیشبرد اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحد، تلاش نمودند. در ۲۰ سال گذشته، فرآیند اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی و اجزای آن، ثابت کرده است که یک بستر جهانی کارآمد چند ذی‌نفعی برای تبادل دانش و اطلاعات، ارتقا مشارکت و به اشتراک گذاشتن بهترین روش‌ها برای همگان است. از ۱۵ مارس بیش از ۲۵۰ جلسه شامل کارگاه‌های موضوعی، کارگاه‌های کشوری، جلسات تسهیل خطوط عملیاتی اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی، گفتگوهای سطح عالی، جلسات سیاست‌گذاری عالی، کافه‌های دانش و گفتگوهای فضای باز که به‌صورت حضوری و مجازی فعال شده بودند؛ برگزار شد. بیش از ۱۵۰ کشور با بیش از ۵۰۰ نماینده سطح بالا از جامعه بزرگ ذی‌نفعان این اجلاس، از جمله وزراء، معاونان، سفراء، رهبران بخش خصوصی، دانشگاه و جامعه مدنی این اجلاس را همراهی کردند. برنامه امسال، هم‌راستا با خطوط عملیاتی، بر برجسته کردن پیوندهای بین این اجلاس و اهداف توسعه پایدار تمرکز داشته است که از جمله اهداف اولویت‌دار توسعه پایدار عبارت است از زبان‌های بومی، افراد مسن، دسترسی، آموزش، شمولیت جوانان، اشتغال، توانمندسازی جنسیتی، محیط‌زیست، زیرساخت‌ها و نوآوری. این انجمن برای تجلیل از نوآوری از طریق فناوری‌های نوظهور مانند متاورس، هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، بلاک چین، 5G و بسیاری دیگر بستر مناسبی را فراهم کرده است. اجلاس جامعه اطلاعاتی ۲۰۲۲ توسط پروفیسور عیسی علی ابراهیم (پانتامی)^۱، وزیر فدرال وزارت ارتباطات و اقتصاد دیجیتال نیجریه

رهبری شد. این مجمع توسط «ITU»، «یونسکو»، «UNCTAD» و «UNDP» و با همکاری نزدیک با همه آژانس‌های سازمان ملل متحد برگزار شد. رئیس این اجلاس پیشنهاد کرد که ریاست خود را تا مجمع بعدی ادامه دهد. او تأکید کرد که او کاملاً معتقد است که روند اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی در سال ۲۰۲۵ یک نقطه عطف جهانی خواهد بود و ما باید توجه خود را به طراحی یک فرآیند بررسی کامل، فراگیر و مؤثر متمرکز کنیم. او گفت: «من حاضرم زمان و تلاش خود را برای هدایت این روند هزینه کنم.» او پیشنهاد کرد که یک گروه تخصصی عالی برای طراحی اجلاس سال ۲۰۲۵ و با در نظر گرفتن راهنمایی‌های نشست آتی تشکیل داده شود. فناوری‌های دیجیتال راه‌حلهایی را برای چالش‌ها ارائه می‌دهند. در این ۱۱ هفته گذشته، مجمع جامعه جهانی اطلاعاتی مزایای بسیاری از فناوری اطلاعات و ارتباطات را در حوزه‌های حیاتی و متنوعی مانند آموزش، سلامت، شمولیت مالی، تغییرات آب‌وهوایی، دسترسی، امنیت سایبری، شهرهای هوشمند و بسیاری موارد دیگر احیا کرده است. دبیر کل این اجلاس، هولین زائو^۱، گفت: در طول این هفته پایانی، ما این فرصت را خواهیم داشت تا از برخی از برجسته‌ترین دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی، تجارت، جامعه مدنی و رهبران دانشگاهی در مورد امیدها و انتظارات آن‌ها برای آینده فناوری اطلاعات و ارتباطات بشنویم و با آن‌ها تعامل داشته باشیم. (itu.int2022)

نقطه نظرات نمایندگان کشورها در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی ۲۰۲۲

در این بخش مروری بر اظهارنظرهای نمایندگان کشورهای مطرح حاضر در اجلاس ۲۰۲۲ خواهد شد. لازم به ذکر است که سازمان یونسکو،

1. Houlin Zhao

به‌عنوان یک نهاد حقوق بین‌الملل به شکل مجزا در اجلاس مشارکت داشته و نماینده عالی آن در اجلاس اقدام به سخنرانی کرده است.

نماینده یونسکو

دبیر کل، هولین ژائو، عالی جنابان، نمایندگان محترم و شرکت‌کنندگان در این میزگرد و وزیران این اجلاس. من خوشحالم که با شما صحبت می‌کنم. من به‌عنوان وزیر سابق آموزش و تحقیقات فناوری اطلاعات و ارتباطات از مسئولیت‌های سنگینی که همه شما بر عهده‌دارید، از چالش‌هایی که با آن‌ها روبرو هستید و فرصت‌هایی که با آن روبرو هستید کاملاً آگاه هستم. در طول سال‌ها و با رهبری دبیر کل هولین ژائو، انجمن «WSIS» اعتماد و تعهداتی را پیرامون اطلاعات و ارتباط ایجاد کرده است تا از قابلیت‌های «ICT»، ایجاد ارزش و دستیابی به اهداف توسعه پایدار استفاده کند. علیرغم بسیاری از چالش‌ها، مانند همه‌گیری «COVID-19»، انجمن «WSIS» اخیراً از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱ به رشد زیادی دست یافته است. تعداد شرکت‌کنندگان آنلاین از ۱۵۰۰۰ به بیش از ۵۰۰۰۰ شرکت‌کننده در سال گذشته افزایش یافته است. امسال همراه با مشارکت حضوری، بیش از ۶۰۰ شرکت‌کننده حضوری در این رویداد ثبت‌نام کرده‌اند و بیش از ۵۵ وزیر فناوری اطلاعات و ارتباطات از سراسر جهان حضور دارند. همراهی وزرا، معاونان آن‌ها، همراهی تنظیم‌کننده‌ها و سایر ذی‌نفعان کلیدی در شکل‌دهی و تقویت نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشورهای مربوطه و همچنین نوع مشارکتی که از فناوری انتظار داریم، بسیار مهم است. این هم‌افزایی نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در شایستگی‌های دیجیتال‌ی انداز سرمایه‌گذاری در اتصال به نوآوری مهم است. من

چهار مورد از سخنان دبیر کل را نقل می‌کنم که او در سخنان آغازین خود به آن اشاره کرد. ما باید تلاش‌های خود را افزایش دهیم و به یک تحول دیجیتالی مؤثر که بر همه بخش‌های تجاری، صنایع و همچنین بر نحوه عملکرد بخش عمومی و دولت‌ها و نوع خدماتی که شما به شهروندان ارائه می‌دهید تأثیر می‌گذارد، کمک کنیم؛ اما ما باید خطرات و جنبه‌های مضر فناوری دیجیتال از جمله اطلاعات غلط آنلاین، اطلاعات نادرست، اخبار جعلی، سخنان نفرت برانگیز آنلاین، آزار و اذیت آنلاین برای دانشمندان، روزنامه‌نگاران، مربیان و هنرمندان را کاهش دهیم. ما باید با این مسائل مقابله کنیم و باید اطمینان حاصل کنیم که اینترنت باز، در دسترس و البته با حفظ حقوق بشر باقی می‌ماند و مشارکت چندجانبه را تضمین می‌کند. اتصال جهانی معنادار به اینترنت و شکاف دیجیتالی مستلزم آن است که کاربران اینترنت به زبان دلخواه خود از جمله زبان مادری خود آنلاین شوند. ITU و یونسکو امسال یک مبحث ویژه در این اجلاس در مورد فرهنگ‌ها و زبان‌های بومی را راه‌اندازی کرده‌اند. باید یک گفتمان عالی در مورد فناوری اطلاعات و ارتباطات و زبان‌های بومی را که برای یونسکو مهم است، آغاز کنیم و دهه بین‌المللی زبان‌های بومی را که از سال ۲۰۲۲ تا ۲۰۳۲ برگزار خواهد شد، سازمان‌دهی می‌کنیم. امیدوارم با هم بتوانیم جنبه‌های خوب فناوری را به ارمغان آورده و آن را برای همه افراد جامعه مفید قرار دهیم. جلسه پرباری داشته باشید. (itu.int2022)

ژاپن

صنعت فناوری‌های دیجیتال نه‌تنها در صنایع تولیدی بلکه در کشاورزی،

ساخت‌وساز و شیلات و خدمات مختلف دیگر به‌طور گسترده استفاده می‌شوند. علاوه بر این، استفاده از فناوری و داده‌های دیجیتال به‌عنوان ابزاری که نقشی اساسی در خدمت به تغییرات آب‌وهوا و سایر مسائل جهانی را ایفا می‌کند در نظر گرفته می‌شوند. فناوری اطلاعات و ارتباطات و فناوری‌های دیجیتال به پایه اقتصاد اجتماعی تبدیل شده‌اند و زیرساخت دیجیتال باید انعطاف‌پذیر، ایمن و قابل اعتماد باشد. داده‌ها باید رایگان و قابل اعتماد باشد. از سوی دیگر، هنوز نزدیک به ۳ میلیارد نفر در جهان هستند که اتصال به اینترنت ندارند. ما باید با هم همکاری کنیم تا محیطی را بسازیم که در آن همه و در هر کجا بتوانند به شبکه‌های ارتباطی متصل شوند. ژاپن با همکاری «ITU» پروژه اتصال به بازیابی را در اکتبر ۲۰۲۰ برای تقویت زیرساخت دیجیتال در کشورهای با اتصال ضعیف راه‌اندازی کرد. به‌عنوان مثال، پروژه «ITU» و پروژه گیگا^۱ در سازمان یونیسف^۲ از پروژه اینترنت برای مدارس در آفریقا پشتیبانی می‌کند. منابع انسانی برای استفاده پایدار و حفظ محیط دیجیتال ضروری است. بر اساس این اهمیت، ژاپن در حال ظرفیت‌سازی در کشورهای در حال توسعه است. پیشرفت فناوری در حال شتاب گرفتن است. همه کشورها باید بتوانند در اسرع وقت باقیمت مقرون‌به‌صرفه از این فناوری‌های جدید بهره‌مند شوند. این اجلاس نقش عمده‌ای در کمک به فناوری اطلاعات و ارتباطات و فناوری‌های دیجیتال دارد که کمک زیادی به رفاه جهان می‌کنند. از توجه شما متشکرم. (itu.int2022)

هند

رئیس محترم جلسه، خانم‌ها و آقایان، به همه شما درود می‌فرستم. در

1. GIGA
2. UNICEF

ابتدا، ما بلم به «ITU» و این اجلاس برای میزبانی آن تبریک بگویم. ما نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات را به عنوان یک ابزار مهم برای تحول دیجیتال، رشد فراگیر و تحریک اقتصادها و برآورده شدن اهداف توسعه پایدار می شناسیم. هند تعهد دارد و به توسعه افراد انتهایی هرم اعتقاد دارد. زیرساخت ۶۰۰۰۰۰ روستا به فیبر نوری اتصال پیدا کرده است. جزایر کوچک و دورافتاده و سایر مناطق غیرقابل دسترس در حال اتصال هستند. ما به طراحی و ساخت برنامه های سلولی و فناوری اعتقاد داریم. هند طراحی هسته 4G و شبکه های دسترسی رادیویی را توسعه داده و آزمایش کرده است که به اپراتورها کمک می کند تا هزینه را کاهش می دهد و هزینه های صفر را امکان پذیر می کند. انتظار می رود اگر مشوق های پیوند تولید برای تولیدکنندگان تمام سیستم های بی سیم در هند راه اندازی شده باشد، 5G بومی تا اوت ۲۰۲۲ راه اندازی شود. ما در حال راه اندازی یک صندوق تحقیق و توسعه برای تأمین مالی توسعه فناوری مخابرات هستیم. دولت مایل است یک بستر عمومی دیجیتال مانند «R2COVID» را که برای ردیابی تماس در دوران کرونا استفاده شد، برنامه واکسیناسیون کرونا و بستر الکسا برای آموزش آنلاین راه اندازی کند و به پوشش دیجیتال^۱ برسد. بیش از ۲۰۰ خدمت دولت الکترونیک در هند از طریق نرم افزارهای موبایل ارائه می شود. ما در حال ایجاد بسترهای دیجیتال عمومی باز هستیم. اینها همه پلت فرم منبع باز هستند. در خصوص مبحث پوشش دیجیتال، ما حمایت از کشورهای در حال توسعه را از طریق بسترها اتخاذ خواهیم کرد. هند خوشحال است و مایل است دانش تخصصی خود را برای رشد و توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات و برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار با کشورها و مناطق در حال توسعه به

اشتراک بگذار. یکبار دیگر از همه شما متشکرم. (itu.int2022)

لیتوانی

من تلاش می‌کنم سخنانم را تا حد امکان سریع و فشرده بیان کنم. ما همه دنیا را متفاوت از هم می‌بینیم. هر کشوری مسائل خودش را دارد. هر کشوری چالش‌های جهانی و ملی خودش را دارد. برای ما در لیتوانی و در منطقه ما، دو سال اخیر همه‌چیز زندگی‌مان را برای همیشه تغییر داده است. اولاً، به دلیل کرونا، دوماً به دلیل جنگ در اوکراین، خشونت روسیه در اوکراین که همه‌چیز را از جمله سیاست‌های دیجیتالی ما و اهداف دیجیتالی ما را تغییر داده است. در مورد توسعه پایدار و اهداف و اقدامات ما در خصوص آن، باید بگوییم توسعه پایدار قطعاً آرزو و هدف غایی ماست. مطالعات اخیر نشان داده که چشم‌انداز لیتوانی در خصوص توسعه پایدار در حال حاضر در سطح ناحیه نوردیک و شمال اروپاست. سی سال اخیر استقلال ما تفاوت ایجاد کرده است. ما هم به همین درک رسیده‌ایم. شما شاید این نکته جالب را ندانید که کشورهای ناحیه نوردیک بالتیک دور دریا هستند و این آلوده‌ترین منطقه جهان است. پس باینکه خود این کشورها مخصوصاً کشورهای همسایه شمالی ما کاملاً توسعه‌یافته‌اند، ما مسائل پایداری محیط زیستی خود را داریم. ما می‌توانیم از جانب خودمان اقدام نماییم و این هم از تغییرات قانونی ما برمی‌آید که اخیراً از مرکز داده‌های سبز و اقتصاد سکولار در فناوری اطلاعات و ارتباطات و الکترونیک اتخاذ شده است. همه نمی‌توانند برای این مسئله راهکاری بیابند؛ اما قطعاً عوامل جهانی یا ملی هستند که حاضرند این چالش را بپذیرند. من فکر می‌کنم

هر چه زمان بگذرد این مسئله برای کشورهای زیادی پراهمیت‌تر می‌شود. دومین و آخرین نکته من دیجیتال شدن به‌عنوان ابزاری برای توسعه پایدار است. قطعاً دیجیتال شدن می‌تواند برای راهکارهای کارآمد و توسعه پایدار مؤثر واقع شود. در بخش‌های دیگر جامعه، تمرکز و قصد ما این است که شهرهای هوشمند و پایدار بسازیم و مناطق 5G، اینترنت اشیا و هوش مصنوعی ایجاد نماییم. من سخنرانی طولانی‌تری داشتم اما چون سه دقیقه وقت دارم از توجه شما تشکر می‌کنم. امیدوارم همه ما در این عصر بتوانیم حرف بزنیم و لیتوانی با توجه به اولویت‌های ملی و جهانی‌اش در راستای توسعه پایدار کار کند. (itu.int2022)

لهستان

می‌خواستم به‌طور خلاصه در خصوص کاری که ما در لهستان به‌عنوان دولت در حوزه آموزش دیجیتال انجام می‌دهیم توضیح دهم. آموزش دیجیتال عامل کلیدی اهداف توسعه پایدار است. در مقابل حمله کنونی بیشتر این منابع هم به کودکان لهستانی و هم به کودکان اوکراینی خدمت می‌کند. ۴,۶ میلیون کودک مدرسه‌ای و ۱,۳ میلیون دانشجو در ۴۷۰۰۰ مدرسه و ۵۰۰ دانشگاه حضور دارند و ۵۰۰۰۰۰ معلم به آن‌ها درس می‌دهند. در دوران همه‌گیری این گروه‌ها باید یک‌شبه به آموزش از راه دور روی می‌آوردند. به خاطر استقامت و تعهد ما این اتفاق سریع افتاد. پس راهبرد ما سه بخش کلیدی دارد: مهارت، اتصال و تجهیزات. ما هدف کلی رسیدن به آمادگی کامل دیجیتال در سال‌های پیش رو و هدف الگو شدن برای اروپا را داریم. همه این تلاش‌ها نیازمند این است که نیروهای کاری با مهارت در اقتصاد لهستان باشند و نیمی از اقتصاد ما همین‌الان هم

مبتنی بر داده است. لهستان هم‌اکنون بالاترین تعداد فارغ‌التحصیلان را دارد و این عمل سرعت می‌گیرد. به همین دلیل است که ما برنامه داریم. ما اکنون بهترین منطقه برای متخصصان مهاجر از شرق در اروپا هستیم و انتخاب نیمی از این افراد هستیم. لهستان به‌زودی ۶۰ میلیارد در حوزه انتقال داده هزینه می‌کند. ما شما را دعوت می‌کنیم، بخشی از چالش ما باشید. ممنونم. (itu.int2022)

سنگاپور

حضرات عالی، افتخاری است برای من که امسال در گرد هم‌آیی وزرا در اجلاس جامعه جهانی اطلاعاتی شرکت کنم. همه‌گیری کرونا انقلاب دیجیتال جهانی را سرعت بخشید و تأثیر آن یک تغییر ساختاری همیشگی بر اقتصاد و جوامع ما گذاشت. فناوری دیجیتال بخشی از کار و روزمره ما است. ما باید به بخش‌های آسیب‌پذیر که نتوانستند از مزایای دیجیتالی شدن بهره ببرند همچنان توجه داشته باشیم. تقریباً ۳۷ درصد از جمعیت جهان یا ۲,۹ میلیارد نفر هنوز به اینترنت وصل نیستند. در جامعه امروز اگر پوشش دیجیتال را کنار بگذاریم هم در دنیای واقعی و هم در دنیای دیجیتال مجازات می‌شویم. حتی در سنگاپور که جزیره‌ای با بالاترین نفوذ اینترنت در جهان است هنوز هم خیلی افراد نمی‌توانند به‌طور مناسبی از فناوری بهره ببرند. همین مسئله برای کسب‌وکارها هم وجود دارد. کسب‌وکارها نمی‌توانند گسترش پیدا کنند و از ابزار دیجیتال استفاده کنند. کسب‌وکارها می‌توانند به داده‌های فرامرزی دست یابند و مشتری را در گوشه دیگری از جهان بیابند. اهمیت داده در رشد دیجیتال باعث شده سنگاپور با همکاری اعضای آسه آن^۱ پروژه چارچوب داده آسه آن را پیش ببرند و مواد این معاهده در خصوص

جریان داده فرامرزی است. مدیریت چارچوب داده مجموعه قوانینی برای راهنمایی کسب و کارها در مدیریت داده است. این کار بدون همکاری اعضای آسه آن ممکن نبوده. سنگاپور هم به دنبال همکاری جهانی با سایر کشورها برای پوشش دیجیتال بیشتر و اتصال بیشتر افراد در سراسر جهان به اینترنت است. (itu.int2022)

بحرین

پوشش دیجیتال و انعطاف پذیری دیجیتال برای ما در سیاست گذاری حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات در بحرین موضوع مهمی است. اکنون که در آستانه ۲۰ سالگی ترقی در حوزه ارتباطات از راه دور در بحرین هستیم، باید اعلام کنیم که تغییرات در حوزه قانون گذاری در این بخش باعث شده مشتریان در کشور ما از همه خدمات اصلی ارتباطی برخوردار باشند و رقابت کامل برقرار باشد. پهنای شبکه ملی ما به ۲۰۰ درصد از کسب و کارها و ۸۵ درصد از امور خانگی در یک دهه اخیر گسترش یافته و قیمت پهنای باند ثابت ۸۱ درصد کاهش یافته است. پهنای باند موبایل هم از سال ۲۰۱۱ تا کنون ۴۲ درصد کاهش یافته و ما از بالاترین نرخ جهانی نفوذ موبایل برخورداریم. اکنون آخرین برنامه ملی ارتباط از راه دور دولت دوباره کلید خورده است. چراکه دولت بر آن باور است که مصرف کنندگان باید در قلب سیاست های این بخش قرار گیرند. مصرف کنندگان قادرند به بازارهای پایدار و رقابتی اتکا کنند و با قیمت مناسب و به دور از تهدیدهای سایبری اتصال داده با کیفیتی داشته باشند. مطابق با اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی امسال، برنامه ملی ارتباط از راه دور نیازمند آن است که مصرف کنندگان قادر باشند، تصمیمات آگاهانه مطابق با خدمات ارائه شده بگیرند مطمئن

باشند گروه‌های مصرف‌کنندگان با نیازهای خاص حمایت می‌شوند و به خدمات ارتباطاتی دسترسی دارند. به‌عنوان بخشی از اهداف راهبردی که در این برنامه ملی آمده، دولت قصد دارد از سود ببری واقعی مصرف‌کنندگان از زیرساخت‌های دیجیتال در بحرین اطمینان حاصل کند. دولت بحرین آمادگی در زیرساخت‌های متحرک و ثابت را اولویت خود ساخته است. این مسئله سرمایه‌گذاری در این بخش را به میزانی بالغ بر ۲ میلیارد دلار آمریکا از سال ۲۰۱۰ جذب کرده است و این سرمایه‌گذاری در ۵ سال اخیر ۸۳۱ میلیون دلار بوده است. در مسئله 5G ما یکی از اولین کشورهای جهانیم که به ۱۰۰ درصد ظرفیت ملی خود از اوایل ۲۰۲۱ با دو اپراتور رسیدیم. سومین اپراتور هم در راه است. ما آگاهیم که مصرف‌کننده از این زیرساخت‌ها بهره می‌برد. باین‌وجود، لازم می‌دانیم که ورای این شبکه‌ها برویم. ما با تمام ذی‌نفعان ملی خود برای استقرار گسترده اینترنت اشیا و هوش مصنوعی در بخش‌های مختلف اقتصادی کار می‌کنیم. امروزه تقریباً همه خدمات دولت به‌صورت الکترونیک انجام می‌پذیرد. ما امیدواریم رهبران فناوری اطلاعات و ارتباطات را برای استفاده از افراد برجسته و اعضای رسانه جذب کنیم. فکر می‌کنم همه‌چیز در حوزه فناوری خوب پیش می‌رود. هم چنان که ما به کار خود ادامه داده و توسعه می‌دهیم، می‌خواهم تمایل خود را برای کمک به کشورهای در حال توسعه با هدف کاهش شکاف دیجیتال اعلام نمایم. از این اجلاس برای این رویداد خوب تشکر می‌کنم. (itu.int2022)

مالزی

دسترسی به خدمات دیجیتال و پذیرش آن امری مهم است؛ نه فقط

برای اقتصاد دیجیتال بلکه برای دستیابی به پوشش دیجیتال و دسترسی به اطلاعات و دانش. همچنین نقش بسزایی در دستیابی به اهداف توسعه پایدار ۲۰۳۰ تحت نظارت سازمان ملل متحد دارد. از دسترسی به این خدمات از طریق شبکه ملی دیجیتال که یک برنامه فرموله شده صنعتی از سوی موسسه ارتباطات چندرسانه‌ای مالزی برای تسریع اتصال دیجیتال، کاهش شکاف دیجیتال، ارائه خدمات مخابراتی باکیفیت و فراگیر به شهروندان و در عین حال آماده‌سازی کشور برای اتصال 5G است، اطمینان حاصل شده است. اهدافی که در سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۲ تعیین شده عبارت بود از اولاً، پوشش شبکه 4G از ۹۱٫۸ درصد به ۹۶٫۹ درصد مناطق برسد. ثانیاً، سرعت پهنای باند موبایل از ۲۵ مگابایت بر ثانیه به ۳۵ مگابایت بر ثانیه برسد. ثالثاً، راه‌اندازی سریع خدمات 5G در دو مرحله، شامل مناطق شهری و روستایی. در حالی که پوشش 4G تا سه‌ماهه اول ۲۰۲۲ به ۹۵٫۷ درصد از مناطق پرجمعیت رسیده است. در این راستا ابتکارهایی نیز برای تشویق استفاده از فناوری‌های دیجیتال و استفاده از زیرساخت‌های موجود، به‌ویژه در مناطق روستایی و در میان اقشار فقیر شهری اتخاذ شده است. فناوری‌های دیجیتال برای ساده‌سازی و تقویت بیشتر اقتصاد دیجیتال و مراکز اقتصاد دیجیتال در سراسر کشور معرفی می‌شوند تا دسترسی جمعی به اینترنت را برای جوامع محروم فراهم کنند و همچنین به مرکزی برای توسعه کارآفرینان خرد محلی تبدیل شوند. همچنین دانش‌آموزان کم‌درآمد تحت طرح دانشجویی، وام دریافت می‌کنند تا کسی به دلیل عدم دسترسی به دستگاه‌های الکترونیکی مقرون‌به‌صرفه، در کلاس درس عقب نماند. ارائه دسترسی مقرون‌به‌صرفه به اینترنت و دستگاه‌های هوشمند برای جوانان و گروه‌های جدید و

کم‌درآمد برای تجهیز آن‌ها به اتصال آنلاین بسیار ضروری است. همان‌طور که ما به اهداف توسعه پایدار ۲۰۳۰ دست می‌یابیم، تلاش‌های مالزی در ارائه دسترسی به زیرساخت‌ها و خدمات دیجیتال باکیفیت و تشویق پذیرش فناوری‌های دیجیتال باعث فراگیری و دسترسی به اطلاعات و دانش می‌شود. این نه تنها به کشور ما هنگام خروج از بیماری همه‌گیری کمک می‌کند، بلکه با پیوند دادن مالزی به اقتصاد دیجیتال، فرصتی دوباره به مشاغل و جامعه می‌دهد. (itu.int2022)

آرژانتین

از زمان تصویب این اجلاس در ژنو، جامعه اطلاعاتی و فناوری اطلاعات و ارتباطات واقعاً تکامل یافته است. همه‌گیری کرونا هم قطعاً نقش کلیدی فناوری اطلاعات و ارتباطات و رفاه و استفاده کامل از حقوق شهروندی را به ما نشان داد. فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرآیند آشکارسازی اقتصاد ما، اساسی هستند. کار ما هنوز تمام نشده است. ما نباید فراموش کنیم که در بسیاری از کشورها، به‌ویژه کشورهای در حال توسعه، اتصال به اینترنت و استفاده گسترده از فناوری اطلاعات و ارتباطات هنوز محقق نشده است. فقدان اتصال به اینترنت و فناوری ناگزیر به از دست رفتن فرصت‌ها و طرد شدن منجر می‌گردد. سیاست کلی باید به این موضوعات توجه نماید تا از طریق راهبردهایی که هم نوآورانه هستند و هم از فناوری اطلاعات و ارتباطات پشتیبانی می‌کنند، جامعه را پیش ببرند. ما باید واقعیت هر کشور را در نظر بگیریم. آرژانتین به ۲۴ استان تقسیم شده است. دولت‌های محلی کاملاً با یکدیگر متفاوت هستند. ما شهرهای کوچک و مناطق دورافتاده داریم و با این تنوع، از طریق برنامه تغییر دیجیتالی عمومی دولت، با ادارات استانی کار می‌کنیم تا ایالت را به شهروندان

نزدیک‌تر کرده، روند کار را تسهیل نموده و فرصت‌هایی را برای همه ایجاد کنیم. ما در تلاشیم تا یک‌راه حل دیجیتالی را برای سیستم‌ها پیاده‌سازی کنیم. این امر از طریق تأمین فناوری و منابع از سوی دبیر نوآوری بخش دولتی بر اساس اصول قابلیت همکاری و وجود استانداردهای دیجیتال انجام می‌شود. ما بر متحد کردن و شفافیت حاکمیت عمومی دیجیتال تمرکز می‌کنیم که به برطرف کردن شکاف دسترسی و مهارت نیز کمک می‌کند. ما سیاست‌های انسان‌محور را ترویج می‌کنیم. به همین دلیل است که فرآیند تحول ما هم دیجیتال است و هم فرهنگی. ما در هر حوزه کار می‌کنیم و افراد دخیل را مد نظر قرار می‌دهیم. ما به توسعه تمام نقاط سرزمین خود متعهد هستیم و تمام نظام اداری برای رفاه جمعی تلاش می‌کند (itu.int2022).

بخش چهارم

جمهوری اسلامی ایران در اجلاس
جهانیه جامعه اطلاعاتی

بخش چهارم

جمهوری اسلامی ایران در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی

سخنرانی وزیر ارتباطات^۱ در اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی ۲۰۲۲

بیش از ۱۵۳ سال پیش ایران به «ITU» پیوسته که این امر ناشی از اعتقاد عمیق و تاریخی ما به اهمیت ترتیبات چندجانبه در جامعه بین‌المللی است. ما با تلاش‌های خود به دنبال استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و توانمندسازی و فناوری راهبردی بودیم که در درجه اول رفاه شهروندان خود را بهبود بخشیم و در درجه دوم، بهره‌وری و پیشرفت اقتصادی مبتنی بر اقتصاد دیجیتال و داده را افزایش دهیم. مایلیم توجه شما را به چالشی جلب کنم، اگرچه کشور من ایران دستاوردهای زیادی در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات داشته است، ما معتقدیم عدم مسئولیت‌پذیری بسترهای اصلی که عمده‌تاً به پتانسیلی برای فعالیت‌های مجرمانه تبدیل شده است، دولت‌ها را از احقاق حقوق شهروندان خود باز می‌دارد. این عدم همکاری منجر به خسارت‌های غیرقابل جبرانی شده است. این اقدامات محدودکننده باعث ایجاد شکاف دیجیتال و افزایش قابلیت عدم اطمینان و دسترسی به فناوری‌های جدید می‌شود. اخلال در اجرای تعهدات دولت‌ها برای شهروندان هم از دیگر نتایج اقدامات محدودکننده یک‌جانبه این

۱. وزیر ارتباطات دولت سیزدهم، جناب آقای دکتر عیسی زارع‌پور

بسترهای اصلی است. جناب آقای رئیس، ما معتقدیم که به‌عنوان یک ضرورت اساسی برای ارزش‌های محلی، تمدن‌ها و الزامات فرهنگی باید به ملت‌ها در کلیه سیاست‌گذاری‌های در سطح جهانی توجه شود و حقوق و قوانین داخلی در فضای مجازی محترم شمرده شود. به‌منظور ارتقای اقتصاد دیجیتال همه کشورها، مسئله تضمین رقابت منصفانه بین بسترهای جهانی و خدمات و بسترهای محلی باید مورد توجه قرار گیرد. به‌منظور حمایت از حقوق بشر به‌ویژه حریم خصوصی کاربران، بسترهای اصلی باید در چارچوب حاکمیت دولت‌ها پاسخگوی مقامات نظارتی محلی باشند. ما معتقدیم کشورهایی با اکوسیستم تاریخی و زبان مشترک باید از طریق نهادهای منطقه‌ای همکاری کنند تا به مسئولیت قانونی بسترهای جهانی برسیم. در نهایت دولت ایران درخواست می‌کند که این ابتکار منطقه‌ای و تمدنی به‌عنوان پیشنهاد ایران ثبت شود و این هیئت خرسند خواهد بود که در مورد عناصر مذکور بحث مفصلی داشته باشد. (itu.int2022)

توصیه‌های سیاستی جهت ارتقای جایگاه جمهوری اسلامی ایران در حکمرانی جهانی اینترنت

در پارادایم کنونی حاکم بر نظام روابط بین‌الملل، فضای مجازی اهمیت فوق‌العاده‌ای پیدا کرده است. امروزه، بسیاری از کشورهای جهان با شناخت دقیق و به‌هنگام این بستر، اسباب و لوازم حکمرانی بر فضای مجازی را برای نظام سیاسی خود محقق کرده‌اند. نظام جمهوری اسلامی ایران نیز به‌عنوان یکی از قدرت‌های برجسته منطقه‌ای و بازیگر اثرگذار نظام بین‌المللی نیازمند آن است تا با تعریف یک نظم مجازی متناسب با منظومه فکری مسلط بر جمهوری اسلامی ایران، بایسته‌های حکمرانی

بر فضای مجازی، حکمرانی با فضای مجازی و حکمرانی در فضای مجازی را محقق کند. به تأخیر انداختن این اقدام، سبب کاهش سهم نظام از آینده فضای مجازی جهان خواهد شد. چراکه اهمیت موضوع، بسیاری از کشورهای سطح متوسط و پایین را نیز به تکاپوی حضور سیاسی در فضای مجازی انداخته است. در سه دهه اخیر فضای مجازی به صورت پدیده نوظهوری در جهان نمود پیدا کرده است و جهان جدیدی ساخته است که قواعد و مناسبات خاص خود را دارد. در آغاز ظهور فضای مجازی، یک دیدگاه رایج این بود که فضای مجازی تابع پیشرفت فناوری است و یک محیط آزاد است که حکمرانی بر آن امکان ندارد؛ اما توجه به خطمشی ایالات متحده از ابتدای دهه ۱۹۹۰ و بلکه پیش از آن نشان می‌دهد که این حکومت از بدو امر به حکمرانی بر فضای مجازی توجه داشته است. به جز ایالات متحده آمریکا و معدودی دیگر از کشورها، دیگر حکومت‌ها به ناگاه با این محیط جدید مواجه شدند و نه تنها نتوانستند قواعد متعارف خود را بر آن اعمال کنند، بلکه به جهت تأثیرات فزاینده این محیط نوین، به تدریج قابلیت حکمرانی بر بخش‌های دیگر تحت حاکمیتشان را نیز از دست داده‌اند. بدین ترتیب، حکمرانی بر فضای مجازی بدل به یک چالش جدی برای حاکمیت‌ها شد. درباره حکمرانی تعاریف متعدد و مختلفی ارائه شده است که فصل مشترک تمامی آن‌ها توجه به لایه‌ها و نهادهای غیر حکومتی در اعمال حاکمیت است. بر این اساس، حکمرانی را ظرفیت انجام کارها و تنظیم امور با اتکا به گفتمان سازی، تنظیم قواعد، هنجار سازی، استانداردسازی، تنظیم توصیه‌ها و ... در کنار استفاده از ظرفیت‌های رسمی و قانونی اعمال قدرت دانسته‌اند. به عبارت دیگر، حکمرانی یعنی توجه به خواست‌ها و

استفاده از ظرفیت‌های نهادهای گروه‌های غیر حکومتی در کنار نهادهای حکومتی به‌منظور تسهیل دسترسی به اهداف حاکمیتی است. لذا حکمرانی، حکومت اجتماعی شده است و از سویی مبتنی بر هنجارها و ارزش‌های جامعه است و از سوی دیگر ارزش‌ها و هنجارهای جامعه را شکل می‌دهد. به بیانی متأخرتر، حکمرانی شیوه نرم، هوشمندانه و کم تنش اعمال حاکمیت است (امامی، ۱۳۹۹). درک اقتضائات خاص فضای مجازی، ضرورت بهره‌برداری از راهکارهای نوین و مهم‌تر از همه برداشت درست و واقع‌گرایانه از وضعیت موجود و وضعیت مطلوب، از عناصر مهم دستیابی به جایگاه تعیین‌کننده در جهان مجازی و حکمرانی بر آن است. با طرح این مقدمه، در ادامه این بخش پیشنهادهایی در خصوص ارتقای جایگاه جمهوری اسلام ایران در نظام حاکمیتی مدرن جهانی اینترنت بیان خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران برای دستیابی به یک الگوی حکمرانی مطلوب بر فضای مجازی نیازمند درک تفاوت میان حکمرانی سنتی (جهان واقع) و حکمرانی مدرن (فضای مجازی) است. بر این اساس، باید توجه داشت که استفاده از شیوه‌ها و الگوهای سنتی پاسخگوی نیازها و اقتضائات حکمرانی مدرن نیست. در همین خصوص، یکی از نکات بسیار مهم و کلیدی، توجه به حضور و نقش مؤثر بازیگران غیردولتی در حکمرانی فضای مجازی است. امروزه رقبای جدیدی در حکمرانی در مقیاس ملی و بین‌المللی به وجود آمده‌اند که نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت. در کنار استفاده از ظرفیت‌های نهادهای رسمی، نه تنها پذیرش مشارکت و نظر ذی‌ربطان (نه فقط ذینفعان اقتصادی) در سلسله‌مراتب قدرت و نظام تصمیم‌گیری

۱. ذی‌ربط عبارت است از هر فرد، گروه یا سازمان که منفعت/علاقه مستقیم یا غیرمستقیمی در زمینه مسئله یا هدف موردبحث داشته باشد. ذی‌ربطان می‌توانند کسبوکارها، جامعه مدنی، دولت‌ها، نخبگان، مؤسسات تحقیقاتی و سازمان‌های غیردولتی باشند. معمولاً برای اشاره به این افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها از واژه «ذی‌نفع» استفاده می‌شود، اما واژه «نفع» عمدتاً معنایی اقتصادی به ذهن متبادر می‌کند، درحالی‌که علائق/منافع ذی‌ربطان همواره اقتصادی نیست، به‌عنوان مثالی در حوزه فضای مجازی، فردی که از شبکه‌های اجتماعی برای ارتباط با خویشاوندان بهره می‌گیرد، علاقه خود را برای کسب حمایت و گسترش روابط اجتماعی دنبال می‌کند و یک ذی‌ربط به شمار می‌رود، اما نفعی اقتصادی نمی‌برد. هر دو واژه ذی‌نفع و ذی‌ربط را می‌توان معادلی برای stakeholder در نظر گرفت، اگرچه عبارت relevant groups نیز در متون دیده می‌شود که با واژه ذی‌ربط قرابت دارد. جهت مطالعه بیشتر در این خصوص ن.ک: خوشنویس، یاسر، حکمرانی چند ذی‌ربطی فضای مجازی، خرداد ۱۳۹۸، پژوهشگاه فضای مجازی، گزارش شماره ۳ عصر فضای مجازی.

جهانی، به همراه شرکا و کشورهای همسود معادله قدرت در فضای مجازی را بر هم زده و در این فضا توازن و بازدارندگی برقرار کند. به همین منظور در دستور کار حکمرانی مجازی توجه به هدایت جمهوری اسلامی ایران در مسیر نیل به قدرت سایبری اول منطقه و تأثیرگذار در جهان بسیار حائز اهمیت است.

جمع بندی

جمع بندی

گذشت زمان و پیشرفت‌های سریع فناوری، افزایش ضریب نفوذ اینترنت و دیجیتالیزه شدن تمام ابعاد زندگی انسانی باعث گردیده تا فضای مجازی تبدیل به یک عرصه جدیدی از زندگی جمعی شود. وابستگی و نیاز همگانی به فضای مجازی در ایفای نقش راهبردی آن نقش بسزایی داشته است. امروزه شاهد آن هستیم که اینترنت نه تنها تبدیل به یک عرصه تعامل جهانی شده است، بلکه در کنار قلمرو هوایی، دریایی و زمینی به عنوان چهارمین قلمرو نظامی به رسمیت شناخته شده است. در این فضای راهبردی، باز تعریف نقش و وظایف نظام‌های سیاسی و اجتماعی بسیار مهم است. به نظر می‌رسد، در عصر ارتباطات دولتهایی که نتوانند نقش خود را در فضای مجازی تعریف نکنند، محکوم به نابودی خواهند شد. صفحه شطرنج قدرت، در فضای مجازی جانمایی شده و حکمرانی بر فضای مجازی مهم‌ترین اولویت همه‌جانبه دولت‌های مدرن است. با این تفاسیر، در عرصه غیرمتمرکز فضای مجازی دیگر تنها دولت نقش تعیین‌کننده‌ای بازی نمی‌کنند و انقلاب صنعتی چهارم، باعث گردیده است تا بازیگران غیردولتی و فرا دولتی نیز به ایفای نقش در فضای مجازی پردازند. جامعه مدنی نیز به موازات رشد این فرایند، به تکثر آفرینی در فضای مجازی دامن می‌زند و تمامی این بازیگران در نهایت

سبب می‌شوند که شاهد شکل‌گیری فضای مجازی چند ذی‌نفعی باشیم. در ساحت اجماع ذی‌نفعان و ذی‌ربطان، تک‌محوری و خودرأیی سبب خواهد شد تا سیستم دچار اختلال کارکردی شده و از حرکت باز ایستد؛ زیرا مادام که منافع حداقلی هر یک از بازیگران به نحو مقتضی تأمین نگردد، سیستم نمی‌تواند به شکل درست و متوازن کار کند. به دلیل اهمیت فوق‌العاده همین امر است که امروز شاهد آن هستیم که حقوق ذی‌نفعان آسیب‌پذیر اینترنت در کانون توجه جامعه جهانی قرار گرفته است. خودخواهی کشورهای پیشرو در اینترنت همچون ایالات متحده آمریکا و زیاده‌خواهی بازیگران فرا دولتی سبب شده است تا شاهد تضعیف پیکر جامعه مدنی در فضای مجازی باشیم؛ مسائلی همچون افزایش شکاف دیجیتالی، تک‌صدایی، شکل‌گیری اقلیت‌های کاربری و دیکتاتوری سکویی از جمله مهم‌ترین چالش‌های پیش روی سیستم چند ذی‌نفعی فضای مجازی است. حکمرانان فضای مجازی می‌بایست به‌عنوان بازیگران اصلی به دنبال حل این معضلات بوده و تلاش کنند تا یک جامعه اطلاعاتی متوازن شکل بگیرد. با توجه به آنچه در این نوشتار گذشت، جمهوری اسلامی ایران در مقطع حساس کنونی مسئولیت خطیری بر عهده دارد. ارتقای جایگاه جمهوری اسلامی ایران به یکی از حکمرانان اصلی فضای مجازی، حمایت از حقوق جامعه کاربران ایرانی و زمینه‌سازی برای مشارکت فعال و اثرگذار در جامعه اطلاعاتی در جهت گسترش قواعد اسلامی و با اولویت ارتباط با کشورهای منطقه، اسلامی و همسایگان نیازمند اهتمام ویژه در برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری است. کسب این جایگاه، تضمین حقوق دولت و ملت ایران را به ارمغان خواهد آورد و به دنبال آن کشور تبدیل به یک بازیگر مؤثر فضای مجازی در عرصه بین‌المللی خواهد شد.

منابع

1. https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/-Files/View/DOC/c88c987844e2ec119143d067e5f879f3/ministerial_round_table.pdf
2. Fostering digital transformation and global partnerships: WSIS Action Lines for achieving the Sustainable Development Goals
3. <https://www.itu.int/net4/wsis/stocktaking/Prizes/2022>
4. <https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/Home/Outcomes>
5. <https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/Home/SustainableFutureHackathon>
6. <https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/Home/Hackathon>
7. <https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/Home/ICTsGender>
8. www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/Home/ICTsOlderPersonsAlliance
9. <https://www.itu.int/net4/wsis/stocktaking/Prizes/2022>
10. <https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/>
11. <https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2022/Home/Consultations>

12. خوشنویس، یاسر، حکمرانی چند ذی ربطی فضای مجازی، خرداد ۱۳۹۸، پژوهشگاه فضای مجازی، گزارش شماره ۳ عصر فضای مجازی.
۱۳. امامی، سید مجتبی، حکمرانی جهانی فضای مجازی، مهر ۱۳۹۹، مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری، کد گزارش: ۹۹-۳۱۱،

مرکز ملی فضایی مجازی
پروژه‌سنگاه فضایی مجازی

csri.majazi.ir

حوزه فضای مجازی به اندازه انقلاب اسلامی اهمیت دارد. این فضا مثل یک رودخانه پر از آب و خروشان است که می آید و دائماً هم بر آب آن افزوده و خروشان تر می شود. اگر ما بر این رودخانه تدبیر کنیم و برنامه داشته باشیم، زهکشی کنیم و هدایت کنیم این رودخانه را تا به سد بریزد، می شود فرصت. اگر رهاش کنیم و برنامه ای برای آن نداشته باشیم می شود یک تهدید.

csri.majazi.ir